



Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy

Opastinsilta 6 g
00520 Helsinki

Toimitusjohtaja Veli-Pekka Hakatie

Hallituksen jäsenet:

- Rahoitusjohtaja Tuula Saxholm, Helsingin kaupunki
- Teknisen toimen johtaja Olli Isotalo, Espoon kaupunki
- Yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, Kauniaisten kaupunki
- Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä, Vantaan kaupunki

ASIA: RANTA-RADAN LIIKENNETÄ PALVELEVAN RASKAAN RAIDELIIKENTEEN VARIKON SIJAINTI

Uudenmaan maakuntaliiton valtuusto hyväksyi elokuussa 2020 Uusimaa 2050 -maakuntakaavan. Kaavaan oli sen käsittelyn viime metreillä lisätty raskaan raideliikenteen varikkomerkinä Espoonlahden pohjukkaan Espoon Mankin ja Kirkkonummen Luoman kylien rajalle. Merkinnästä tehtiin kymmenkunta valitusta Helsingin hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeus hylkäsi kaikki valitukset.

Useimmat valittajat ovat edelleen hakeneet valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Näiden joukossa on Luoman Kyläyhdistys edustaen Luoman kylän asukkaita. Myös kaksi alueen maanomistajia edustavaa ryhmää sekä kaksi yksityistä maanomistajaa ovat jättäneet valituslupahakemuksen, samoin Kirkkonummen kunta.

Luoman Kyläyhdistys on tietoinen, että raskaan raideliikennevarikon jatkosuunnittelu on siirtynyt Väylävirastolta yhtiölle. Pandemia-aika on todennäköisesti muuttanut työnteon malleja pääkaupunkiseudulla. Siten julkisen liikenteen roolia, merkitystä ja mitoitusta lähivuosien ja vuosikymmenten liikkumistarpeen tyydyttäjänä on syytä tarkastella muuttuneissa oloissa.

Uusimaa 2050 -kaavan ratkaisu varikon sijoittamiseksi ei täytä maakunnalliselta suunnittelulta edellytettäviä vaatimuksia. Epäilemättä kaavassa ehdotettu sijainti on lyhyellä aikavälillä logistisesti hyvä Kauklahteen päättyvän kaupunkiradan junien huoltopisteenä. Muilta osin kaikki varikon aiheuttamat negatiiviset sivuvaikutukset tekevät sen sijoittamisen alueelle mahdottomaksi. Kyse on erittäin puutteellisin tiedoin tehdystä sijoitusratkaisusta. - Haluamme lyhyesti tuoda tietoonne mm. seuraavat seikat, jotka puoltavat välttämättömyyttä etsiä varikolle toinen, sille paremmin soveltuva sijoituspaikka.

1. Aikajänne

Varikko on pitkän, kymmenien vuosien aikavälin investointi. Pääkaupunkiseudun asukasmäärä kasvaa tulevaisuudessa edelleen voimakkaasti – myös Helsingistä länteen. Espoon ja Kirkkonummen kaavoitushankkeita tutkimalla voi jo nyt todeta, että Espoonlahden pohjukka on ajan myötä asutuksen ympäröimä ja rantaradan varrella asuu nykytilanteeseen verrattuna



moninkertaisesti enemmän ihmisiä, jotka tarvitsevat liikennepalveluja Helsingin suuntaan. - Liikennelogistisesti tarkasteltuna varikon sijainti ei tuolloin ole enää optimaalinen kaupunkiradan jatkuessa Kirkkonummelle ja mahdollisesti edelleen pidemmälle länteen.

2. Alueen rakennettavuus

Väyläviraston varikoita koskevissa selvityksissäkin todetaan, että alue on erittäin vaikeasti rakennettavissa olevaa vanhaa merenpohjaa, jossa saven syvyys ylittää 15 metriä. Alue on erittäin alavaa ja osin tulva-aluetta; seikka, jota tällä hetkellä korostetaan erityisenä riskinä. Täysin huomiotta kaikissa selvityksissä on jäänyt, että sulfaattisaven esiintymistodennäköisyys alueella on erittäin suuri, eikä sen aiheuttamia ympäristöriskejä ole lainkaan tiedostettu. Lisäksi tehdyt kustannusarviot eivät ole ottaneet sulfaattisaven aiheuttamia vaikutuksia lainkaan huomioon.

GTK:lta saadun tiedon mukaan ensi vuoden alussa ilmestyy Happamien sulfaattimaiden kansallinen ohje rakennushankkeisiin. Se antaa tarvittavaa lisätietoa happamien sulfaattimaiden ja rakennushankkeiden yhteensovittamisen edellytyksistä.

3. Natura-alue ja ympäristökysymykset

Espoonlahden Natura-alue on suunnitellusta varikosta lähimmillään vajaan sadan metrin päässä. EU-direktiivin suojelemat luontotyytit ovat: rannikon laguunit (4 ha), laajat matalat lahdet (181 ha), merenrantaniityt (2,1 ha), kosteat suurruohoniityt (9 ha), jalopuumetsät (1,7 ha), lehdot (5,7 ha) sekä hakamaat ja kaskilaitumet (2,4 ha). Suojelluista lajeista mainittakoon uhanalaiseksi luokiteltu meriuposkuoriainen; Espoonlahti on sen maailman ainoa tunnetun pysyvän populaation esiintymispaikka.

Alueen huonosta rakennettavuudesta aiheutuu, että varikko edellyttää massiivisia maantäyttöjä ja rakennelmia mm. radanalaisten huoltotilojen toteuttamiseksi ja tulvariskin välttämiseksi. Sulfaattisaven aiheuttamat ongelmat niin rakennusaikana kuin myöhemminkin ja yhdessä hulevesijärjestelyjen kanssa ovat oleellinen riski paitsi Natura-alueelle ja meriuposkuoriaispopulaatiolle myös koko Espoonlahden ekosysteemille.

4. Kulttuurimaisema

Suunniteltu varikkoalue on voimassa olevassa kaavassa merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuurialueeksi osana Hvitträskin taiteilija-ateljeehen liittyvää maisemakokonaisuutta meren rannalta Vitträsk-järven yhteyteen. Alueen läpi kulkee valtakunnallisesti arvokkaaksi rakennetuksi ympäristöksi määritelty Kuninkaantie / Suuri Rantatie. Luoman kohdalla Suuren Rantatien erityispiirteenä on tien linjaus merenrannan läheisyyteen. – Laajaa kymmenien hehtaareiden suuruista teollisuusaluekokonaisuutta ei alueelle voi sijoittaa ilman, että maisema ja koko kulttuurialue tuhoutuvat täysin.

5. Asukasnäkökulma

Varikko on ympärivuorokautisesti kaikkina viikonpäivinä toimiva laaja teollisuusalue. Sen ympärivuorokautisen valaistuksen voimakkuus on moninkertainen esim. valaistuun moottoritien verrattuna. Espoonlahden laakeus merkitsee, että valo- ja meluhaitta eivät ole



Luoman Kyläyhdistys - Kirkkonummi ry
Bobäcks Byaförening - Kyrkslätt rf

ainoastaan lähialueen asukkaiden ympärivuorokautinen ongelma, vaan koko Espoonlahden lähialueen laajenevan asutuksen pysyvä haitta. Alueella toimii myös useita maatalousyrittäjiä, joiden yritystoiminnan edellytykset häviävät varikon mahdollisesti sijoituessa alueelle. – Asukasnäkökulman lisäksi ympärivuorokautinen valosaaste on myös luonnon eläimiin kohdistuva vakava haitta.

Luoman Kyläyhdistys pitää tärkeänä, että Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy suhtautuu edellä mainittuihin seikkoihin vakavasti ja

- **käynnistää laaja-alaisen asiantuntijaselvityksen lähijunaliikenteen kehittämiseksi välttämättömän huoltovarikon sijainnin selvittämiseksi.**

Uusimaa 2050 -kaavaan tehtyä merkintää ei ole toteutettu riittävien selvitysten pohjalta.

Haluamme vielä muistuttaa, että maankäytön suunnittelu perustuu kaavoitukseen. Suomessa kunnilla on kaavoitusmonopoli. Kirkkonummen kunta on tehnyt selvät päätökset siitä, että raskasta raideliikennevarikkoa ei tule sijoittaa Espoonlahden pohjukkaan. Kunnan päätökset tehdään demokration periaatteita noudattaen; varikon sijoituspaikan osalta kunnan päätös kertoo asukkaiden kannan asiasta. – Tuemme raideliikenteen kehittämistä pääkaupunkiseudulla – sen edellyttämät varikoinvestoinnit on toteutettava alueille, missä riittävien ja luotettavien selvitysten perusteella on niille parhaat edellytykset.

Olemme halukkaita keskustelemaan tästä asiasta yksityiskohtaisemminkin.

Luomassa, 2. marraskuuta 2021

Luoman Kyläyhdistys – Kirkkonummi ry
Bobäcks Byaförening – Kyrkslätt rf

Tuula Saari

Tuula Saari
puheenjohtaja